

KAKO DIJETE MISLI I OSJEĆA?

Od 1 do 2 godine

Doba začudnih promjena

- **Prohodat će – od tek prohodalog jednogodišnjaka – bebe, postat će dijete koje trči i skače**

- može ići kamo želi, može dohvatiti, dodirnuti, okusiti...
- oduševljeno je novom neovisnošću, istražuje
- istraživanje je neophodno za razvoj mozga – dijete nije „zločesto“ – **ono je istraživač!**

Razvojna zadaća za dijete
= OTKRIVANJE SVIJETA

Zadaća roditelja = UČINITI
SVIJET SIGURNIM ZA
ISTRAŽIVANJE

Prohodalo dijete oduševljeno je svojom novom neovisnošću: obožava istraživati svaki kut, sve dodirnuti, sve okusiti... i na taj način uči o svijetu koji ga okružuje.

To je apsolutno neophodno za razvoj djetetova mozga. Primjerice, igračku će baciti ponovno i ponovno i ponovno. Ne radi to zato da bi vas uzrujavalo, već kako bi shvatilo što je to „padanje“. Staviti će ruke u zdjelicu ne bi li opipalo hranu i osjetilo kakva je na dodir. Staviti će igračku u usta kako bi osjetilo njezin okus. Ispjunut će hranu da osjeti kako je to. Nijedno od ovih ponašanja nije „zločesto“.

Roditelji!

Maknite opasne i vrijedne predmete iz djetetovog dosega, stalno ga imajte na oku, koristite riječi: „vrućel“, „oštro!“, „jao, boli!“ da dijete nauči što ga može povrijediti. Skrenite, preusmjerite djetetovu pažnju s opasnih predmeta i situacija na sigurne igračke i predmete.

Nikad ne udarajte dijete koje istražuje svijet!

- **Doživjet će „eksploziju govora“**

- želi doznati naziv za sve što vidi
- ima potrebu učiti
- zna imenovati stvari – ne zna imenovati osjećaje
- ne razumije kako se osjećaju drugi ljudi
- dolazi u sukobe s okolinom, ima ispade bijesa zbog frustracije
- kaže „NE“, tj. kaže kako se osjeća – to nije prkos
- često kaže „NE“ – često i čuje „NE“.

Razvojna zadaća za dijete
= USPOSTAVLJANJE
SAMOSTALNOSTI,
NEOVISNOSTI

Zadaće roditelja =
POTICATI RASTUĆU
SAMOSTALNOST,
GOVORITI, ČITATI,
SLUŠATI, ODGOVARATI
NA PITANJA...

KAKO DIJETE MISLI I OSJEĆA?

Ako dijete može sigurno istraživati, brzo će naučiti mnogo toga. Naučit će i to da je njegov svijet sigurno mjesto. Svim tim istraživanjem dijete će brzo naučiti i puno novih riječi. Željete će doznati naziv za sve što vidi.

Roditelji!

To je prekrasna prilika da ponudite djetetu bogat rječnik:

- **govorite mu**, ponavljajte nazive svakodnevnih predmeta (*jabuka, pas, auto*), opisujte što radite (*Sad perem šalicu. Idemo se u park igrati.*)
- čitajte mu, pokazujte slike u slikovnici, govorite o njima, pitajte da ih imenuje
- **slušajte ga** pažljivo, pitajte ako ga niste razumjeli
- **odgovarajte na njegova pitanja.**

Njegova potreba za neovisnošću dovest će do nekih sukoba s vama. U ovom razdoblju djeca počinju govoriti „NE!“ Kada malo dijete kaže „NE!“, ono nije prkosno niti neposlušno: samo vam pokušava reći kako se osjeća. Mala djeca znaju imenovati mnoge stvari, ali ne znaju imenovati osjećaje. Teško im je objasniti kako se osjećaju, što žele i ne žele.

Kada dijete kaže „NE!“, ono možda želi reći:

To mi se ne sviđa.; Ne želim ići.; Želim sama odabrati odjeću.; Bojim se.; Nisam zadovoljan.; Hoću još raditi ovo što radim.

Ponekad roditelje možemo usporediti s djecom. Kada ne razumijemo namjere svojeg djeteta, koje kaže „NE!“, i mi ponekad postajemo frustrirani i imamo također ispade bijesa. Ali, tada je važno ostati miran, pribran i rješavati sukobe na pozitivan način jer dijete od nas uči rješavati sukobe – ako vičemo na dijete, vrlo je vjerojatno da će i dijete vikati na nas i na druge.

Roditelji!

Kad dvogodišnjak kaže „NE“ to nije inat. Vikanje i kažnjavanje će samo povećati djetetovu frustraciju. **Pokušajte razumjeti zbog čega dijete kaže „NE“.**

Ako je to zato jer želi samo o nečemu odlučivati, dajte mu odgovarajuću slobodu izbora (*Hoćeš li plave ili crvene čarape? Mrkvu ili grašak?*). Ako je to zato jer ne želi prestati raditi nešto zabavno, najavite unaprijed (*Vidim da ti je lijepo na toboganu, ali za 5 minuta ćemo morati ići.*) i najavite mu nešto čemu se može veseliti (*Kad dođemo kući, pomoći ćeš mi kuhati.*).

Roditelji!

U ovom se razdoblju dijete još uvijek **teško odvaja od roditelja i osjeća uznemirenost kad ga roditelj ostavi** nekom drugom na brigu.

Kad vas ne vidi i ne čuje, jednogodišnje dijete misli da ste nestali, da vas nema i zato, kad je odvojeno od vas, osjeća strah. Stoga je do sredine ovog razdoblja roditeljeva prilagodba djetetu najveća, a zatim postepeno, uz brigu o djetetovim potrebama, roditelji počinju sve više uvažavati i svoje potrebe koje uključuju odvojenost od djeteta.

